

Conclusions: transferència dels instruments i recomanacions generals

15 Juliol 2011 EMSHTR

Fonaments i objectius de les recomanacions polítiques

eupopp

- Basant-se en els resultats empírics de EUPOPP →
 - Suggestir nous camins gràcies als quals els responsables polítics de la UE puguin reformular assumpcions i ambicions de les polítiques de CPS de manera que es dirigeixin les pautes de consum cap a pràctiques ambientalment més correctes i socialment més justes
 - Determinar els factors d'èxit i les barreres per la transferència i dimensionalització de les Polítiques de Consum Sostenible
 - Discutir les opcions per millorar les polítiques e instruments de consum sostenible, considerant els reptes de les àrees d'estudi (habitatge i alimentació)

Esquema

- Recomanacions generals per millorar l'elaboració de polítiques de consum sostenible:
 - Transferència de polítiques
 - Millora dels instruments existents
 - Millora de la col·laboració i la coordinació
 - Elaboració de paquets de polítiques i assegurar la coherència política
- Recomanacions polítiques per l'àmbit de l'alimentació
- Recomanacions polítiques per l'àmbit de l'habitatge

Recomanacions generals per millorar l'elaboració de polítiques de consum sostenible

El paper de la transferència en l'elaboració de recomanacions polítiques eficaces

- Un dels elements clau de les recomanacions polítiques és la transferència entre jurisdiccions (vertical i horitzontal)
- El pes del canvi no recau únicament en els consumidors. Reforç mutu del "Triangle del Canvi"
 - Empreses
 - Consumidors
 - Govern

Elements clau

- Hi ha un gran nombre de factors importants
- 10 elements clau a tenir en consideració en la transferència de polítiques
 - Criteris bàsic per la transferència

Grup 1: Context macroeconòmic

- Quina política encaixa en el context?
- Consideracions preliminars a la transferència
- Determinar si realment es pot realitzar la transferència
- Factors:
 - 1. Analitzar el problema i fixar els objectius
 - 2. Adequar les intervencions a un marc institucional donat
 - 3. Estructura econòmica i condicions de mercat
 - 4. Nivell de consum de béns i serveis

Grup 2: Reacció a diferents interessos

- Centrar-se en els stakeholders (consumidors, govern, indústria, etc.)
- Com influir en els stakeholders per aconseguir una transferència existosa
- Dinàmiques entre els diferents grups socials i reaccions potencials
- Factors:
 - 5. El paper dels diferents grups demogràfics
 - 6. Viabilitat i marqueting polític
 - 7. Dinàmiques de poder i racionalitats entre els grups de stakeholders

Grup 3: Acceptació de les mesures

- A nivell d'implementació d'instruments específics
- Com "vendre" una política i estar segurs de que s'implementa de manera eficaç
- Preocupacions i problemes potencials que s'hauran d'afrontar: l'acceptació de les mesures
- Factors:
 - 8. Conflicte potencial de les intervencions
 - 9. Legitimitat de les intervencions
 - 10. Implantació d'innovacions polítiques

Aplicació dels factors clau per la transferència

- o La transferència de polítiques normalment esdevé en el marc de tractats, directives, convencions etc.
- o Determinar quins factors ajudaran i quin obstaculitzaran la transferència
- o Posar l'èmfasis en el objectius a llarg termini
 - o La transferència no és un "quick-fix"
 - o Tenir en compte totes les implicacions
 - o Ser creatius la definició de mesures a mig-llarg termini
 - o Concentrar-se en el context macroeconòmic del primer grup de factors
- o A partir de l'anàlisi d'aquests factors, es poden aplicar idees i ajustos a àrees que requereixin millores a nivell de la UE o nacional

Millora dels instrument existents

1. Objectius ambiciosos, millora del monitoreig i l'aplicació:

Els responsables de les preses de decisions no haurien de recular davant instruments exigents, objectius ambiciosos i fer-los complir

2. Millor comprensió de les necessitats i pràctiques dels consumidors:

Els responsables de la presa de decisions haurien de millorar el coneixement dels consumidors per apuntar a les necessitats i pràctiques, capacitats i situacions de la vida privada

3. Utilitzar els co- beneficis visibles /

La creació de co-beneficis immediats permet comunicar el progrés en el procés als consumidors

Millora de la col·laboració i la coordinació

eupopp

A curt termini: missatges positius enlloc de "culpabilitzadors"

Premetre als consumidors triar les opcions de consum sostenible: p.e. fàcil accés a les infraestructures, senyals als preus, etc. enlloc de "culpabilitzar"

A mig termini: acció coordinada entre política, sector econòmic i societat

Renegociar la distribució de responsabilitats entre classe política sector econòmic i consumidors, abandonant la lògica de l'absoluta sobreània del consumidor com a principi i facilitar forums de col·laboració

A llarg termini: revisar les nocions de qualitat de vida i creixement

Pendre el lideratge en la moderació del diàleg social sobre "qualitat de vida" i sostenibilitat, revisi les nocions de creixement econòmic absolut, lideri amb l'exemple (per exemple amb la Compra Pública Verda)

Elaboració de paquets de polítiques i assegurar la coherència política

Les polítiques de Consum sostenible i les de Producció Sostenible no han de ser contradictoris

L'eficàcia de les polítiques de CS freqüentment es posa en perill per polítiques productives contraproductives des de l'àrea de la producció (considerant les estructures que limiten les opcions consum i desenvolupen les estructures que poden permetre el CS)

Pasar de centrar-se en polítiques individuals a elaborar paquets de polítiques coherents

Complementàriament, la barreja de polítiques que es donin suport mútuament són essencials per l'eficàcia. Això vol dir comprovar la consistència de les estratègies existents i integrar de manera coherent nous instruments en els "paquets" de polítiques

Recomanacions polítiques per l'àmbit de l'alimentació

Desenvolupar una consciència social comuna sobre els impactes del consum d'aliments

eupopp

- **„Learning by doing“**: promoure la informació del consumidor gràcies a l'etiquetatge dels aliments, activitats educatives (utilitzant multiplicadors com les escoles) i promovent informació en els punts de venda
- **Implementació** d'iniciatives local exitoses gràcies al suport a nivell de la UE i nacional i la previsió de fons econòmics i mecanismes de suport adequats
- **Promoure i millorar els fòrums de diàleg existents**, p.e. Taules rodones de minoristes: consultes regulars, definició de fites i d'objectius concrets

Utilitzar el poder de la despesa pública de manera més eficaç

eupopp

- **Revisar la legislació de compra** per fer obligatoris els criteris de compra pública sostenible en la UE-27
- **Fixar criteris més ambiciosos** pels càterings públics, p.e. elaborar un Pla Marc per, en 5 anys augmentar el percentatge d'aliments orgànics, reduir la carn i els productes làctics alts en greixos en els càterings públics.
- **Dies Vegetarians Públics** en restaurants, cafeteries d'escoles etc. amb el suport de personalitats públiques (alcaldes, celebritats locals, etc.)

Reduir el malbaratament de menjar

- Desenvolupar i entendre el grau de malbaratament de menjar a Europa → dades!
- Desenvolupar incientius per reduir el malbaratament de menjar en l'àmbit domèstic
- Treball amb fabricants i minoristes per **augmentar la data de caducitat** dels aliments
- ***Desenvolupament de capacitats dels consumidors*** en referència a etiquetatge i dates de caducitat, amb l'ajuda de campanyes d'informació i serveis d'assessorament als consumidors

Revisar les taxes sobre aliments a favor de les opcions més sostenibles i sanes

eupopp

- Grans despeses de monitoreig i comparativament un potencial molt baix per la reducció d'emissions en certes pràctiques agrícoles i ramaeres (allevament de boví) → és preferible una eco-taxa directa al consumidor, p.e. Emissions de GEH inherents a diferents aliments
- Diferenciar tarifes d'IVA en funció de consideracions ambientals i de salut.
 - Cap o tarifes baixes en aliments saludables i de baix impacte: vegetals i fruites, productes alimentaris no processats, etc.
 - Tarifes altes per aliments no saludables i de gran impacte: carn (de boví), productes làctics, menjars precuinats i menjar cuinat congelat

Recomanacions polítiques per l'àmbit de l'habitatge

Optimitzar i reforçar l'etiqueta energètica europea

- o Introduir el **Top Runner Approach** i integrar-ho en l'Etiqueta energètica europea per crear sinergies.
- o **Harmonitzar i flexibilitzar l'etiqueta**, p.e. gràcies a:
 1. Una escala tancada i coherent per tots els electrodomèstics inclosos en l'etiqueta
 2. Eliminació progressiva d'electrodomèstics: p.e. tots aquells etiquetats amb categoria energètica per sota classe C
 3. Subvencions, exempcions fiscals o altres incentius per desfer-se dels electrodomèstics vells (basant-se en edat o funcionament) i la compra paral·lela d'electrodomèstics classe A

Optimitzar i reforçar la Directiva d'Eficiència Energètica d'Edificis (EPDB)

eupopp

- Millorar el seu compliment gràcies a la introducció del registre obligatori per la demanda de certificats
- Dedicar recursos per fer inspeccions regulars i implementar sancions pel no compliment
- Introduir l'obligació de renovació en el moment de canvi de propietari conjuntament amb subvencions per l'enderrocament quan la renovació no es rentable
- Incloure requisits per la millora de l'eficència termal (kWh/m²) en grans renovacions
- Millorar l'accés i la gama de serveis de finançament disponibles (subvencions, crèdits baixos, incentius fiscals, etc.)

Adreçar mesures tant al comportament d'usuaris com als sistemes de climatització

eupopp

- Introduir quotes obligatòries mínimes de calefacció/refrigeració verdes pels sistemes recent instal·lats (construcció de nous edificis o substitució de sistemes de climatització) sempre tenint en consideració les diferències nacionals/regionals (p.e. increments graduals; definint els valors de referència de calefacció/refrigeració "verda")
- Implementar comptadors individuals basats en la distribució de costos de climatització a tota la UE (especialment important pels països de l'Europa de l'Est) per permetre als consumidors visibilitzar costos i estalvis

Adreçar el “Rebound effect”

- Tenir en compte els efectes rebot quan es dissenyen nous instruments → els objectius haurien d'incloure els efectes rebot i haurien de ser prou consistents per superar-los
- Introduir noves eco-taxas millorar les existents, p.e. un sistema d'impostos d'energia coherent abordaria els efectes rebot augmentant el preu de l'energia